

Statsbidrag till studieförbund 2018

Villkor och fördelningskriterier

Fastställda av Folkbildningsrådets styrelse 6 december 2017, korrigerad 2018-02-21, dnr 365, 2017, 092. Bilaga två fastställd 23 januari 2018, dnr 57, 2018, 092.

INNEHÅLL

1. Statens mål och syften	6
2. Grundläggande villkor för att erhålla statsbidrag.....	6
3. Organisatoriska villkor	7
3.1 Organisation	7
3.2 Kvalitetssäkring.....	8
4. Verksamhetsvillkor	8
4.1 Verksamhetens inriktning.....	9
4.2 Verksamhetsformer	9
4.2.1 Studiecirkel	9
4.2.2 Annan folkbildningsverksamhet	10
4.2.3 Kulturprogram	11
4.3 Avgränsningar	11
5. Fördelningskriterier för statsbidraget.....	13
5.1 Organisationsbidrag.....	14
5.2 Tillgänglighetsbidrag.....	15
5.3 Verksamhetsbidrag.....	16
5.3.1 Studiecirkel	16
5.3.2 Annan folkbildningsverksamhet	16
5.3.3 Kulturprogram	16
6. Uppföljning av statsbidragsvillkor	17
6.1 Statsbidragsvillkorade handlingar och uppgifter.....	17
7. Folkbildningsrådets bedömning	18
Bilaga 1.....	19
Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen.....	19
Inledande bestämmelser	19
Förutsättningar för statsbidrag	19
Särskilda villkor för statsbidrag till folkhögskolor.....	20
Särskilda villkor för statsbidrag till studieförbund.....	20
Beslut om statsbidrag	20
Uppföljning och redovisning.....	21
Återkrav	21
Revision.....	21
Förvaltningslagens tillämplighet.....	21

Överklagande.....	21
Övergångsbestämmelser	22
Bilaga 2 Anvisningar	23
1. Anvisningar för inlämning.....	23
2. STUV samt deltagarrapport	23
2.1 Närvarolistan.....	23
2.2 Personuppgifter	24
2.3 Kulturprogramrapport	24
2.4 Lagring.....	25
2.5 Digital signatur	25
2.6 Kompletterande uppgifter	25
3. Mål-/styrdokument som beskriver de för	26
verksamheten beslutade målen	26
4. Uppgifter om statsbidragsmottagaren	26
5. Årsredovisning	26
6. Kvalitetssäkring av verksamheten	27
6.1. Rimlighetskontroll.....	27
6.2 Internkontroll.....	27
6.3 Återrapportering av internkontroll.....	28
6.4 Justerat statistikunderlag.....	28
7. Riktlinjer för folkbildningsverksamheten.....	28
8. Strategisk plan för arbetet med digital delaktighet.....	29
9. Handlingsplan för arbetet med tillgänglighet för deltagare med funktionsnedsättning.....	29
10. Arbeta för att motverka alla former av diskriminering	29
11. Integrera jämställdhetsperspektivet i verksamheten.....	29

FÖRORD

Studieförbunden är en del av det civila samhället och fungerar som bildningscenter, kulturarenor och demokratiska möjliggörare. Varje enskilt studieförbund har sin egen profil och ideologiska särart och tillsammans utgör de en mångfald av verksamhetsinriktningar. Med sin idémässiga grund, pedagogik och sin självständighet har folkbildningen stor betydelse för demokrati, mångfald och social sammanhållning.

En grundläggande uppgift för folkbildningen är att bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja den allmänna utbildnings- och bildningsnivån i samhället. I det folkbildningspolitiska dokumentet Vägval & vilja framhåller studieförbunden särskilt att de kan och vill ta ansvar för att människor med kort, inaktuell eller ofullständig utbildning får möjlighet att komplettera sina kunskaper.

Studieförbunden är också viktiga kulturbärare som bidrar till ett brett kulturutbud i hela landet. Det handlar både om att erbjuda kulturupplevelser och främja eget skapande

Statens stöd till folkbildningen utmärks av stor tilltro till studieförbundens förmåga att självständigt forma sin verksamhet. Folkbildningen står fri från staten i så måtto att staten formulerar det folkbildningspolitiska målet och syftena med stödet till folkbildningen, men inte målen med folkbildningen; det är studieförbundens frihet och ansvar att själva sätta upp målen för sin verksamhet.

Detta dokument fastställer villkoren för statsbidrag till studieförbund 2018.

1. Statens mål och syften

Statens stöd till folkbildningen utgår från det mål riksdagen beslutat för folkbildningspolitiken:

”Folkbildningen ska ge alla möjlighet att tillsammans med andra öka sin kunskap och bildning för personlig utveckling och delaktighet i samhället.”

Villkor för statens stöd till folkbildning regleras i förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen. De fyra syftena med statens stöd till folkbildningen är att

- stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
- bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
- bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället,
- bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Enligt förordningen beslutar Folkbildningsrådet vilka som ska få statsbidrag samt fördelar tillgängliga medel mellan dem.

Folkbildningsrådet ska kontinuerligt följa upp och utvärdera verksamheten i förhållande till ovanstående syften och de villkor som föreskrivits för att statsbidrag ska lämnas. Folkbildningsrådet får besluta att helt eller delvis kräva tillbaka statsbidrag.^{1 2}

Folkbildningsrådet har fastställt villkor och fördelningskriterier för statsbidrag till studieförbund.

2. Grundläggande villkor för att erhålla statsbidrag

Det är studieförbundet som ska formulera målen för sin verksamhet, utifrån samhällets stöd till en fri och frivillig folkbildningsverksamhet och utifrån sin profil. Det ska tydligt framgå, vid utlysande och genomförande, att det är studieförbundet som är ansvarig anordnare av

---

¹ Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 5 §, 15 § och 16 §.

² Riktlinjer för utredning och granskning samt återkrav och avveckling, Folkbildningsrådet, dnr 277, 2016, 090.

verksamheten. Statsbidraget får endast användas för det ändamål det har beviljats för³. I det fall statsbidraget inte är förbrukat ska studieförbundet i årsredovisningen, eller på annat sätt, redogöra för på vilket sätt det kommer att användas i enlighet med sitt ändamål.

Studieförbundet ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och för grundläggande demokratiska värderingar och får inte bedriva eller främja antidemokratisk verksamhet.

Studieförbundet ska

- dokumentera den statsbidragsberättigade folkbildningsverksamheten,
- upprätta mål- och styrdokument som beskriver de för verksamheten beslutade målen⁴,
- lämna de uppgifter som Folkbildningsrådet begär för att kunna fullfölja sitt myndighetsuppdrag,
- årligen genomföra revision utförd av godkänd eller auktoriserad revisor.

3. Organisatoriska villkor

Organisatoriska villkor gäller för studieförbund som tar emot statsbidrag för folkbildningsverksamhet. Villkoren säkerställer att organisationen har förutsättningar och kapacitet att ta ansvar för verksamheten.

Studieförbundets förbundsstyrelse har ansvar för att den verksamhet som finansieras med, och rapporteras som underlag för, statsbidrag stämmer överens med statens mål och syften med bidraget samt med Folkbildningsrådets fastställda statsbidragsvillkor.

3.1 Organisation

Nedanstående organisatoriska villkor är en förutsättning för att erhålla statsbidrag.

Studieförbundet ska

- vara en registrerad ideell förening⁵,

---

³ Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 16 §, punkt 3.

⁴ Styrdokument som fastställts av stämma/årsmöte eller förbundsstyrelsen som verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och andra strategiska dokument

⁵ Registrerad med organisationsnummer hos Skatteverket.

- ha en ansvarig styrelse⁶,
- vara en demokratiskt styrd organisation,
- ha minst tre medlemsorganisationer⁷,
- ha minst fem av förbundsstyrelsen godkända juridiska enheter som bedriver lokal folkbildningsverksamhet⁸,
- ha en samlad folkbildningsverksamhet som omfattar minst 200 000 studietimmar⁹.

3.2 Kvalitetssäkring

Verksamhet som finansieras med statsbidrag till folkbildningen ska kontinuerligt prövas av studieförbundet. Verksamheten ska vara i linje med statens syften med statsbidraget och de statsbidragsvillkor som Folkbildningsrådet fastställt.

Studieförbundet ska

- bedriva ett systematiskt kvalitetsarbete, centralt och lokalt,
- bedriva ett systematiskt internt etik- och gränsdragningsarbete, centralt och lokalt,
- genomföra ett systematiskt arbete med risk- och väsentlighetsanalys,
- årligen genomföra internkontroll av minst 5 procent av folkbildningsverksamheten.

4. Verksamhetsvillkor

Verksamhetsvillkoren tydliggör syftena med statsbidraget och skapar förutsättningar för studieförbundet att uppnå dessa.

Studieförbundet ska

- ha ett tydligt anordnarskap i all sin verksamhet, oavsett eventuell samverkanspart.

---

⁶ Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 12 §.

⁷ Folkuniversitetet har inga medlemsorganisationer men är sedan tidigare godkänt statsbidragsberättigat studieförbund och därmed undantaget från detta villkor.

⁸ Studieförbundets lokala enheter ska vara registrerade ideella föreningar. Folkuniversitetet består av fem fristående stiftelser men är sedan tidigare godkänt statsbidragsberättigat studieförbund och därmed undantaget från detta villkor.

⁹ Folkbildningsverksamhet mäts i studietimmar i studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet samt kulturprogram. Annan folkbildningsverksamhet motsvarar i detta sammanhang 0,5 studietimmar. Ett kulturprogram motsvarar i detta sammanhang nio studietimmar.

4.1 Verksamhetens inriktning

I det här avsnittet tydliggörs områden som betonas i det folkbildningspolitiska målet och statens syften med stödet till folkbildningen.

Studieförbundet ska

- ha ett system för cirkelledarutbildning,
- arbeta aktivt för att erbjuda verksamhet i hela landet,
- arbeta aktivt för att nå nya deltagare/nya deltagargrupper,
- arbeta aktivt för att nå deltagare som är korttidsutbildade¹⁰, utrikes födda eller deltagare med funktionsnedsättning,
- arbeta aktivt för att integrera jämställdhetsperspektivet i folkbildningsverksamheten¹¹,
- motverka alla former av diskriminering,
- ha en strategisk plan för arbetet med digital delaktighet,
- ha en handlingsplan för arbetet med tillgänglighet för deltagare med funktionsnedsättning.

4.2 Verksamhetsformer

Den statsbidragsberättigade verksamheten har tre verksamhetsformer: studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram, vilka kan genomföras genom fysiska sammankomster eller på distans¹². Studiecirkelverksamhet med gemensamma, planmässigt bedrivna studier ska utgöra basen för verksamheten.¹³

4.2.1 Studiecirkel

Studiecirkeln är en mindre grupp som planmässigt genom samtal och dialog bedriver studier. Deltagaren söker kunskap tillsammans med andra och utvecklar färdigheter utifrån sina behov och intressen. Deltagarna ska ges möjlighet till inflytande samt tid för reflektion och eftertanke mellan sammankomsterna.

---

¹⁰ Med korttidsutbildad avses deltagare med kortare utbildning än 3-årigt gymnasium och som är 20 år eller äldre under aktuellt år.

¹¹ Handlingsplan för jämställdhetsintegrering 2017–2018. Folkbildningsrådet dnr 296, 2016,11.

¹² Är distansinlagen av betydelse för studierna som helhet, rapporteras den som distansverksamhet, även om mindre än 50 procent av tiden genomförts på distans. Distansverksamhet rapporteras i den lokalavdelning som är anordnare.

¹³ Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 12 §.

Cirkelledaren ska

- vara godkänd av en lokal studieförbundsavdelning¹⁴,
- ha den kompetens som krävs för att fullfölja uppdraget.

Deltagarna ska

- vara 13 år eller äldre under verksamhetsåret,
- ha varit närvarande vid minst 9 studietimmar och minst tre sammankomster, varav minst en gång vid de tre första sammankomsterna, för att kunna rapporteras som underlag för statsbidrag.

Studiecirkeln ska ha

- en dokumenterad plan för studiecirkelns genomförande och för det studiematerial som används,
- en gruppstorlek om minst tre och maximalt 20 deltagare inklusive cirkelledaren,
- en omfattning per vecka som maximalt innefattar tre sammankomster om vardera fyra studietimmar. En studietimme är 45 minuter,
- minst tre sammankomster och minst nio studietimmar.

4.2.2 Annan folkbildningsverksamhet

I annan folkbildningsverksamhet kan studieförbundet genomföra verksamhet i friare former.¹⁵ Verksamhet i annan folkbildningsverksamhet ska ge studieförbundet möjlighet att pröva nya former och utveckla nyskapande folkbildningsverksamhet. Sammankomsterna i annan folkbildningsverksamhet kan vara längre och genomföras tätare än i studiecirkel. Antalet sammankomster kan vara en eller flera. Deltagarna kan vara fler än i studiecirkeln.

Ledaren ska

- vara godkänd av en lokal studieförbundsavdelning,
- ha den kompetens som krävs för att fullfölja uppdraget.

Deltagarna ska

- vara sex år eller äldre under verksamhetsåret.

---

¹⁴ Ibid.

¹⁵ Verksamhet i friare former kan till exempel vara workshops eller liknande.

Annan folkbildningsverksamhet ska ha

- en dokumenterad plan för verksamhetens genomförande,
- omfattningen av minst en studietimme, det vill säga 45 minuter,
- en gruppstorlek om minst tre deltagare inklusive ledaren.

4.2.3 Kulturprogram

Kulturprogrammen ska ge kulturupplevelser genom föreläsning, sång/musik, dramatisk framställning, film/foto/bild, dans, utställning, litteratur, konst/konsthantverk eller tvärkulturell verksamhet.

Utställning kan endast rapporteras en gång per plats den visas, oavsett visningstidens längd. Ett sammanhållet arrangemang som vänder sig till samma deltagare rapporteras som ett (1) kulturprogram även om det innehåller flera medverkande eller olika kulturformer.

Ledaren ska

- vara godkänd av en lokal studieförbundsavdelning¹⁶,
- ansvara för programmets genomförande och rapportering.

Deltagarna ska

- vara 13 år eller äldre under verksamhetsåret,
- vara samlade fysiskt även om kulturprogrammet framförs i digital form.

Kulturprogram ska

- framföras inför eller tillsammans med minst fem deltagare utöver studieförbundets ledare,
- ha en sådan utformning att det bidrar till att skapa delaktighet, upplevelse och eftertanke,
- utannonseras i förväg,
- pågå minst 30 minuter.

4.3 Avgränsningar

Med studieförbundets möjlighet att utforma en verksamhet, öppen och fri för alla att delta i, följer ett ansvar för hur verksamheten bedrivs och hur bidraget används.

- Folkbildningsverksamhet som anordnas utanför Sverige ger inte rätt till statsbidrag.

---

¹⁶ Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 12 §.

- Som bidragsberättigade deltagare i folkbildningsverksamhet får endast personer folkbokförda i Sverige, personer med tillfälligt uppehållstillstånd i Sverige samt medborgare i EU- och Eftaländer räknas¹⁷.
- Statsbidraget får inte användas till verksamhet med kommersiellt syfte¹⁸.
- När verksamhet anordnas i samverkan med annan part får studieförbundet inte till denna förmedla kostnadsersättning som beräknas på ett schablonmässigt sätt. Eventuella ersättningar ska baseras på en beräkning utifrån förutsättningarna i det enskilda fallet.
- Verksamhet som tillkommit på uppdrag och därigenom har annan finansiering är inte statsbidragsberättigad¹⁹.
- Statsbidraget får endast användas till kostnader som är direkt förbundna med folkbildningsverksamheten.
- Föreningsverksamhet såsom medlemsmöten, styrelsesammanträden och liknande sammankomster ger inte rätt till statsbidrag.

---

¹⁷ I studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet krävs rapportering av uppgifter om deltagare.

Undantag från personnummerrapportering accepteras för följande kategorier: deltagare med tillfälligt uppehållstillstånd i Sverige, medborgare i EU- och Eftaländer samt person med skyddad identitet, med LMA-kort, eller samordningsnummer. De godkända undantagen ingår med samma andel som varje studieförbund har unika deltagare av det totala antalet rapporterade deltagare.

Deltagare med ofullständigt personnummer kan dessutom utgöra högst 1 procent av andel unika deltagare. Uppgifter om unika deltagare tas fram genom kontroll av rapporterade personnummer mot SCB:s register Rikets totalbefolkning (RTB).

¹⁸ Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen, 7 §. Studieförbundet kan ta ut en deltagaravgift.

¹⁹ Om ett studieförbund bedriver verksamhet inom till exempel kommunala musikskolor, kommunala kulturskolor och kommunala fritidsgårdar gäller följande: För att verksamheten ska vara statsbidragsberättigad får inte ansvaret för den verksamhet som studieförbundet bedriver vara delat mellan studieförbundet och kommunen. Studieförbundet har det totala ansvaret för pedagogik, ekonomi och administration vad gäller sin verksamhet. Verksamhet som en myndighet eller ett annat organ, vid sidan av Folkbildningsrådet, har finansieringsansvar för ger inte rätt till statsbidrag

- En studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet med samma grupp ger inte rätt till statsbidrag för mer än 480 studietimmars verksamhet per år²⁰.
- Verksamhet ger inte rätt till statsbidrag om personal anställd av annan huvudman, till exempel inom vården och socialtjänsten, på sin arbetstid fungerar som ledare eller, ifråga om kulturprogram, medverkande.
- En verksamhet ger inte rätt till statsbidrag om deltagarna inte deltar frivilligt, det vill säga om deltagandet är en förutsättning för utbetalning av ekonomisk ersättning från det allmänna, till exempel verksamhet som anordnas på uppdrag av socialtjänsten eller Försäkringskassan.
- Studier som ingår i personalutbildning eller som är ett led i formella utbildningsprogram, till exempel inom det ordinarie skolväsendet, ger inte rätt till statsbidrag.
- Verksamhet vars syfte är utövande av lek, spel och idrott ger inte rätt till statsbidrag
- Verksamhet vars syfte är att producera varor ger inte rätt till statsbidrag.

5. Fördelningskriterier för statsbidraget

Statsbidraget fördelas i form av ett organisationsbidrag, ett tillgänglighetsbidrag och ett verksamhetsbidrag.

Vart tredje²¹ år prövar Folkbildningsrådets styrelse andelarna i systemet, det vill säga organisations-, tillgänglighets- och verksamhetsbidrag utifrån studieförbundens utveckling.

Statsbidraget fördelas enligt följande:

Organisationsbidrag	10 procent
Tillgänglighetsbidrag	8 procent
Verksamhetsbidrag/studiecirkel	62 procent
Verksamhetsbidrag/annan folkbildningsverksamhet	5 procent

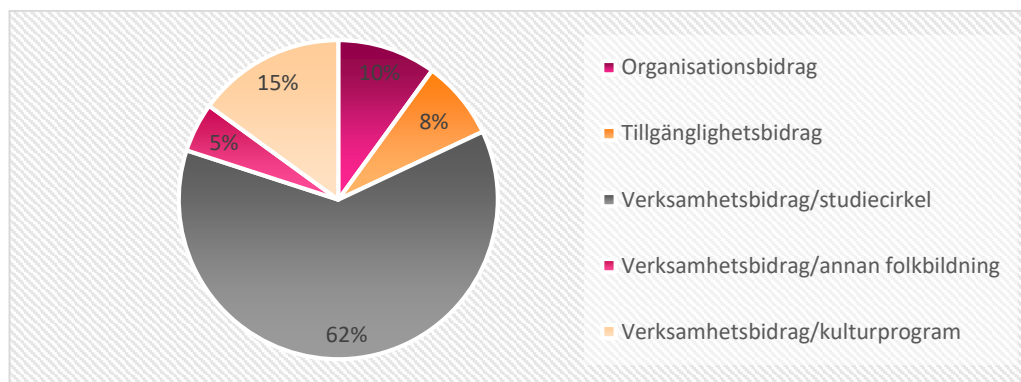
---

²⁰ Berörd verksamhet kan inte efter de 480 timmarna övergå till och rapporteras som annan folkbildningsverksamhet eller starta som ny studiecirkel i annat ämne. För att en grupp ska anses som ny ska minst hälften av deltagarna vara nya.

²¹ Den första perioden omfattar åren 2017 – 2019. Under perioden kommer verksamhetsåren 2013 – 2017 att vara bidragsgrundande. Inför 2020 kan andelarna i systemet komma att prövas på nytt.

Verksamhetsbidrag/kulturprogram

15 procent

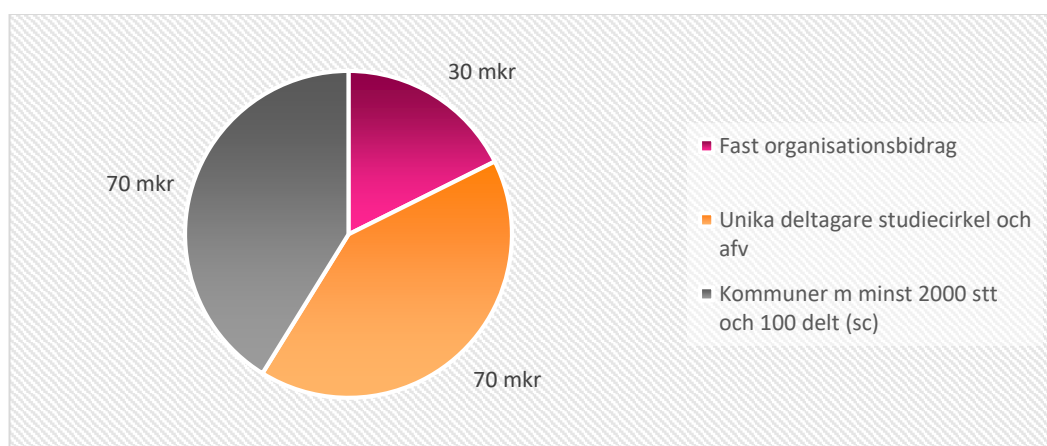

5.1 Organisationsbidrag

Totalt avsätts 10 procent av statsbidraget till ett organisationsbidrag.

3 miljoner kronor av detta ges i ett fast bidrag till varje studieförbund som ett stöd för att uppfylla de organisatoriska villkor som Folkbildningsrådet ställer på studieförbundet som mottagare av statsbidrag. Resterande del av organisationsbidraget är rörligt. Av det rörliga bidraget baseras hälften på antalet unika deltagare i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet och hälften på antalet kommuner där studieförbundet har minst 2000 studiecirkeltimmar och minst 100 unika deltagare i studiecirkel.

Det rörliga organisationsbidraget baseras på senast kända verksamhetsår. Respektive studieförbund får del av det rörliga bidraget i proportion till sin andel av det totala antalet unika deltagare samt sin andel av det totala antalet kommuner enligt ovanstående definition. Den rörliga delen omfördelas varje år mellan studieförbunden utifrån dessa kriterier och är ett stöd till lokal närvaro och organisation.

Beloppen avser 2018.

5.2 Tillgänglighetsbidrag

Totalt avsätts 8 procent av statsbidraget till ett tillgänglighetsbidrag.

En miljon kronor av tillgänglighetsbidraget ges i ett fast bidrag till varje studieförbund som ett stöd för att ge studieförbundet möjlighet att utveckla sin verksamhet så att den är tillgänglig för personer med funktionsnedsättning²² och i behov av särskilt stöd.

Den rörliga delen fördelas på verksamhet med personer med funktionsnedsättning i som har haft behov av förstärkta insatser i studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram. Endast verksamhet där arrangemanget har medfört pedagogiska merkostnader för studieförbundet kan rapporteras som underlag för statsbidrag.²³

Den rörliga delen av tillgänglighetsbidraget fördelas enligt följande:

41 procent fördelas efter **antal timmar** där förstärkta insatser gjorts i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet,

41 procent fördelas efter **antal deltagare** för vilka förstärkta insatser gjorts i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet,

och 18²⁴ procent efter **antal kulturprogram** där förstärkta insatser gjorts.

Bidraget omräknas varje år utifrån studieförbundets tidigare verksamhet med målgruppen och fördelas i proportion till studieförbundets andel av den totala verksamheten där studieförbundet gjort förstärkta insatser med målgruppen. Hälften baseras på slutrapporterad verksamhet 2016 och hälften på ett genomsnitt av slutrapporterad verksamhet 2014 – 2015.²⁵

---

²² Funktionsnedsättning definieras som nedsättning av en fysisk, psykisk eller intellektuell funktionsförmåga. Källa: Socialstyrelsens termbank (socialstyrelsen.se)

²³ Det rörliga bidraget ska användas för pedagogiskt stöd, till exempel anpassat studiematerial, teknisk pedagogisk utrustning, tolk och andra resurser för enskild individ. Med tolk som ett pedagogiskt stöd avses teckenspråkstolk, dövblindtolk, skrivtolk, d v s målgruppen är personer med funktionsnedsättning. Bidraget avser *inte* fysiskt stöd exempelvis ramper, hissar och automatiska dörröppnare. Det är fastighetsägarens ansvar att följa bestämmelser kring fysisk miljö enligt plan- och bygglagen (PBL).

²⁴ 18 procent motsvarar kulturprogrammets andel av verksamhetsbidragens storlek enligt 5.3; $15 / (62+5+15) = 18 \%$

²⁵ Kulturprogram utgör inte fördelningsgrund för tillgänglighetsbidrag 2017–2018, eftersom kulturprogram inte räknats med som underlag för förstärkningsbidrag i tidigare system.

5.3 Verksamhetsbidrag

Verksamhetsbidraget fördelas enligt följande: Studiecirkel 62 procent, annan folkbildningsverksamhet 5 procent och kulturprogram 15 procent av det totala statsbidraget. Studiecirkelverksamheten ska utgöra minst hälften av studieförbundets samlade folkbildningsverksamhet.²⁶

Verksamhetsbidraget beräknas på antalet studietimmar och antalet unika deltagare i studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet samt antalet kulturprogram. Bidraget fördelas i proportion till respektive studieförbunds andel av den totala verksamheten inom respektive verksamhetsform.

En deltagare kan under aktuellt år vara unik enbart en gång i studiecirkelverksamhet samt en gång i annan folkbildningsverksamhet. Detta oavsett hur många arrangemang individen deltar i.

5.3.1 Studiecirkel

Av statsbidraget avsätts 62 procent för studiecirkel. Fördelning inom verksamhetsformen studiecirkel sker enligt följande; 25 % på timmar och 25 % på deltagare senast slutrapporterade verksamhetsår samt 25% på timmar och 25 % på slutrapporterade deltagare på medelvärdet av två år dessförinnan. Unik deltagare ges värdet 1 och korttidsutbildad unik deltagare ges värdet 2.²⁷ Bidraget omfördelas varje år.

5.3.2 Annan folkbildningsverksamhet

Av statsbidraget avsätts 5 procent till annan folkbildningsverksamhet. Fördelning inom verksamhetsformen annan folkbildningsverksamhet sker enligt följande; 25 % på timmar och 25 % på deltagare senast slutrapporterade verksamhetsår samt 25% på timmar och 25 % på slutrapporterade deltagare på medelvärdet av två år dessförinnan. Unik deltagare ges värdet 1. Bidraget omfördelas varje år.

5.3.3 Kulturprogram

Av statsbidraget avsätts 15 procent till kulturprogram. Fördelningen sker utifrån antal kulturprogram; 50 % på antal arrangemang senast slutrapporterade verksamhetsår samt 50% på antal arrangemang på medelvärdet av två år dessförinnan. Bidraget omfördelas varje år.

---

²⁶ Folkbildningsverksamhet mäts i studietimmar i studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram. Ett kulturprogram motsvarar i detta sammanhang nio studietimmar.

²⁷ Med korttidsutbildad avses deltagare med kortare utbildning än 3-årig gymnasieexamen och som är 20 år eller äldre under aktuellt år.

6. Uppföljning av statsbidragsvillkor

Folkbildningsrådets samlade uppföljningsverksamhet består av flera delar med olika syften och inriktning: uppföljning av statsbidragsvillkor, förebyggande av felaktig bidragsanvändning, underlag för fördelning av statsbidrag, återrapportering till regeringen, underlag till Folkbildningsrådets budgetunderlag och särskilda uppföljningsstudier.

Det är bidragsmottagarens skyldighet att visa att folkbildningsverksamhet som finansieras med statsbidrag, genomförts i enlighet med statens syften och Folkbildningsrådets statsbidragsvillkor. Varje studieförbund som tar emot statsbidrag har själv det fulla ansvaret att följa upp, granska och kontrollera att statsbidragsvillkoren följs inom den egna organisationen.

Folkbildningsrådets uppgift är att säkerställa att bidragsmottagarna utför den egna kontrollen så att felaktigheter, så långt möjligt, förebyggs samt rättas till när de upptäcks.

Bidragsmottagarna ska regelbundet eller på begäran kunna redogöra för sitt arbete inom de särskilda områden som redovisas under avsnitt 4.1 Verksamhetens inriktning.

Bidragsmottagarens styrelse är ansvarig för att de uppgifter, handlingar och dokument som tillställs Folkbildningsrådet är korrekta.

6.1 Statsbidragsvillkorade handlingar och uppgifter

Det är bidragsmottagarens skyldighet att regelbundet eller på begäran tillställa folkbildningsrådet dokument, handlingar och uppgifter som Folkbildningsrådet bedömer vara nödvändiga för att kunna fullfölja sina myndighetsuppgifter.

Statsbidragsvillkorade handlingar:

- STUV (studieförbundens verksamhetsredovisning med gruppuppgifter), dokumentation och statistik samt deltagarrapport med personuppgifter.
- Mål-/styrdokument som beskriver de för verksamheten beslutade målen.
- Stadgar.
- Registreringsbevis.
- Uppgift om styrelsesammansättning.
- Årsredovisning.

- Uppgifter om centralt anslutna medlemsorganisationer och antal av studieförbundets förbundsstyrelse godkända juridiska enheter som bedriver lokal folkbildningsverksamhet.
- Internkontrollrapport inklusive justerat statistikunderlag samt plan för internkontroll för nästa verksamhetsår.
- Riktlinjer för folkbildningsverksamheten.
- Strategisk plan för arbetet med digital delaktighet.
- Handlingsplan för arbetet med tillgänglighet för deltagare med funktionsnedsättning.

Närmare anvisningar om vilka dokument och handlingar som ska lämnas in samt rapporteringssätt, metoder och inlämningsfrekvens ges i bilaga 2.

7. Folkbildningsrådets bedömning

Varje år sammanställer Folkbildningsrådet resultaten av uppföljningen av studieförbundens statsbidragsvillkorade verksamhet i en uppföljningsrapport per studieförbund. Uppföljningsrapporten utgör beslutsunderlag för något av följande beslut som årligen fattas av Folkbildningsrådets styrelse:

- att rapporten visar att studieförbundet på ett tillfredsställande sätt följt statsbidragsvillkoren,
- att studieförbundet behöver utreda och/eller korrigera delar av verksamheten i linje med Folkbildningsrådets riktlinjer²⁸,
- att initiera en granskning av studieförbundet i linje med Folkbildningsrådets riktlinjer²⁹.

---

²⁸ Riktlinjer för utredning och granskning samt återkrav av statsbidrag och avveckling dnr 277, 2016, 090.

²⁹ Ibid.

Bilaga 1

Förordning (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen

Inledande bestämmelser

1 § Denna förordning innehåller bestämmelser om statsbidrag till folkbildningen.

Syftet med statens stöd till folkbildningen är att

1. stödja verksamhet som bidrar till att stärka och utveckla demokratin,
2. bidra till att göra det möjligt för en ökad mångfald människor att påverka sin livssituation och skapa engagemang att delta i samhällsutvecklingen,
3. bidra till att utjämna utbildningsklyftor och höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället, och
4. bidra till att bredda intresset för och öka delaktigheten i kulturlivet.

Statsbidrag lämnas i den mån det finns tillgång på medel.

2 § Folkhögskolor och studieförbund bedriver utbildnings-, bildnings- och kulturverksamhet. Studerandeorganisationer inom folkhögskolan bevakar de studerandes intressen.

3 § Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna bedriver utbildnings- och bildningsverksamhet.

4 § Folkbildningsrådet är en ideell organisation, i vilken organisationer som företräder folkhögskolor och studieförbund är medlemmar. Enligt organisationens stadgar har Folkbildningsrådet i uppgift att sprida kunskap om folkbildningen och bevaka folkhögskolan som utbildningsform i utbildningssystemet. I dokument som antagits av organisationen ger Folkbildningsrådet anvisningar för folkhögskolornas studieomdömen och intyg om behörighet för gymnasiestudier och högskole- eller yrkeshögskolestudier.

Förutsättningar för statsbidrag

5 § Statsbidrag enligt denna förordning får lämnas till folkhögskolor, studieförbund och studerandeorganisationer inom folkhögskolan.

Folkbildningsrådet beslutar vilka som ska få statsbidrag och fördelar tillgängliga medel mellan dem.

6 § Statsbidrag enligt denna förordning får också lämnas till idrottens studie-, bildnings- och utbildningsverksamhet.

Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna beslutar vilka som ska få statsbidrag och fördelar tillgängliga medel mellan dem.

7 § För att statsbidrag ska lämnas för en verksamhet ska verksamheten ha den inriktning som anges i 1 §.

Statsbidrag får inte användas till verksamheter med kommersiellt syfte.

8 § För att få statsbidrag ska folkhögskolor och studieförbund dessutom uppfylla de villkor som anges i 9–11 §§ respektive 12 §.

Särskilda villkor för statsbidrag till folkhögskolor

9 § En folkhögskola ska ha en ansvarig styrelse. Styrelsen får vara gemensam för flera folkhögskolor.

Allmänna kurser, avsedda främst för dem som saknar grundskole- och gymnasieutbildning, ska årligen utgöra minst 15 procent av verksamheten.

Till en allmän kurs som ger en behörighet motsvarande den som kan fås genom skolväsendet får endast den som fyller 18 år senast under det kalenderår kursen börjar eller som är äldre antas. Trots detta får en folkhögskola till undervisningen anta en yngre elev som går ett introduktionsprogram i gymnasieskolan.

10 § Undervisningen ska vara avgiftsfri.

11 § En folkhögskola ska ha en studeranderättslig organisation som tar till vara de studerandes intressen.

Särskilda villkor för statsbidrag till studieförbund

12 § Ett studieförbund ska ha en ansvarig styrelse.

Studiecirkelverksamhet med gemensamma, planmässigt bedrivna studier ska utgöra basen för verksamheten.

I varje studiecirkel eller kulturaktivitet ska det finnas en ledare som är godkänd av en lokal studieförbundsavdelning.

Beslut om statsbidrag

13 § Beslut om statsbidrag ska innehålla uppgifter om bidragsbeloppet, de villkor som är förenade med bidraget och ordningen för utbetalning.

Uppföljning och redovisning

14 § Folkbildningsrådet och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna ska varje år lämna årsredovisning och budgetunderlag till regeringen enligt de riktlinjer som regeringen meddelar.

15 § Folkbildningsrådet och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna ska kontinuerligt följa upp och utvärdera verksamheten i förhållande till de syften som anges i 1 § och de villkor som föreskrivits för att statsbidrag ska lämnas.

Folkbildningsrådet och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna ska, i enlighet med de riktlinjer som regeringen meddelar, lämna regeringen sådana sakuppgifter om verksamheten och sådan verksamhetsredovisning som behövs för uppföljning och utvärdering.

Återkrav

16 § Folkbildningsrådet och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna får besluta att helt eller delvis kräva tillbaka ett statsbidrag om

1. mottagaren genom att lämna oriktiga uppgifter eller på annat sätt har förorsakat att statsbidraget har lämnats felaktigt eller med för högt belopp,
2. statsbidraget av något annat skäl än vad som sägs i 1 har lämnats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta,
3. statsbidraget inte används för det ändamål det har beviljats för, eller
4. villkor i beslutet om statsbidrag inte har följts.

Revision

17 § Staten ska ges möjlighet att utse en revisor i Folkbildningsrådet och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna. Folkbildningsrådet och Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna ska ersätta staten för kostnaderna för denna revision.

Förvaltningslagens tillämplighet

18 § I ärenden enligt denna förordning tillämpas förvaltningslagens (1986:223) bestämmelser i

- 11 och 12 §§ om jäv,
- 16 och 17 §§ om en parts rätt att få del av uppgifter,
- 20 § om motivering av beslut, och
- 21 § om underrättelse av beslut.

Överklagande

19 § Beslut enligt denna förordning får inte överklagas.

Övergångsbestämmelser

2015:218

1. Denna förordning träder i kraft den 15 maj 2015.
2. Förordningen tillämpas första gången för bidrag för 2016.
3. Genom förordningen upphävs förordningen (1991:977) om statsbidrag till folkbildningen.

Bilaga 2 Anvisningar

1. Anvisningar för inlämning

Om inget annat specificeras ska alla underlag lämnas in till Folkbildningsrådet i form av en sökbar .pdf-fil till info@folkbildningsradet.se. Om inget sista datum för inlämning anges ska underlaget lämnas in när en ny version upprättas så att Folkbildningsrådet alltid har tillgång till den aktuella versionen av underlaget.

2. STUV samt deltagarrapport

Verksamhet som berättigar till statsbidrag ska rapporteras i redovisningssystemet STUV.³⁰

Studieförbund ska årligen avrapportera den bidragsberättigade verksamheten i två delar:

- STUV (studieförbundens verksamhetsredovisning) med gruppuppgifter.
- Deltagarrapport med personuppgifter.

Folkbildningsrådet meddelar årligen anvisningar för vilka uppgifter som ska ingå i rapporteringen, samt datum för rapporteringen.

2.1 Närvarolistan

Arbetet i studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet ska dokumenteras genom en närvarolista som förs vid varje sammankomst. Ledare för studiecirkel eller annan folkbildningsverksamhet, och i förekommande fall vikarie, ska med sin namnteckning/signatur intyga riktigheten av uppgifterna. Uppgifter som ligger till grund för statsbidrag och redovisas i STUV-systemet ska framgå av närvarolistan, dock inte personnummer.

- Verksamhetsår
- Förbund och avdelning
- Arrangemangstyp, verksamhetsform och arrangemangsnummer
- Ämne/Rubrik

---

³⁰ Studieförbundens verksamhetsredovisning.

- Deltagare med namn och kontaktuppgifter (t.ex. adress, telefon, e-post)
- Deltagares närvaro per datum för träffar

2.2 Personuppgifter

I studiecirkel och annan folkbildningsverksamhet krävs rapportering av uppgifter om deltagare.

På begäran av Folkbildningsrådet ska statsbidragsmottagaren kunna tillhandahålla följande uppgifter:

- År
- Förbund
- Avdelning
- Arrangemangsnummer
- Arrangemangets rubrik
- Deltagarens namn
- Deltagarens telefonnummer
- Deltagarens adress
- Datum för träffar med närvaroregistrering

Undantag från personnummerrapportering accepteras för följande kategorier:

- deltagare med tillfälligt uppehållstillstånd i Sverige,
- medborgare i EU- och Eftaländer,
- person med skyddad identitet,
- person med LMA-kort (kan endast gälla enstaka deltagare i reguljär verksamhet),
- person med samordningsnummer.

De godkända undantagen ingår med samma andel som varje studieförbund har unika deltagare av det totala antalet rapporterade deltagare.

Deltagare med ofullständigt personnummer kan dessutom utgöra högst en procent av andel unika deltagare. Uppgifter om unika deltagare tas fram genom kontroll av rapporterade personnummer mot SCB:s register Rikets totalbefolkning (RTB).

2.3 Kulturprogramrapport

Kulturprogram dokumenteras genom en rapport som ska innehålla de uppgifter som redovisas i STUV-systemet för statsbidrag. Ansvarig och

vid programmets genomförande närvarande ledare/företrädare för lokalavdelningen ska med sin namnteckning intyga att uppgifterna är korrekta.

2.4 Lagring

Närvarolistan och kulturprogramrapporten är att betrakta som juridiska dokument och underlag för genomförd samhällsstödd verksamhet vid en eventuell granskning. Dokumenten ska lagras i sju år enligt bokföringslagen (1999:1078). De tre senaste åren ska skyndsamt kunna tillgängliggöras vid en eventuell uppföljning.

2.5 Digital signatur

Närvarolistor och kulturprogramrapporter kan signeras digitalt. Hanteringen av den digitala signeringen ska ske i enlighet med gällande lagstiftning. Bank-ID kan användas liksom en teknik med två-stegsverifiering via standardsystem för elektroniska signaturer.

Signerandet är ett intygande av att de lämnade uppgifterna för varje specifikt mötestillfälle är korrekta. Signeringen kan inte överlåtas till någon som inte närvarat.

Studieförbundet ansvarar för att informationen i den digitala närvarolistan/kulturprogramrapporten tillsammans med ledarens signatur kan tillhandahållas vid en uppföljning.

Studieförbundet som använder digitala listor och utfärdande av digitala signaturer ska försäkra sig om att det sker på ett rättssäkert sätt och att det på ett godtagbart sätt ersätter den fysiska närvarolistan.

2.6 Kompletterande uppgifter

Uppgifterna ska lämnas till Folkbildningsrådet senast den 1 juli.

- Studiecirkelverksamheten grupperad på medlems- respektive samarbetsorganisation (enligt studieförbundens egen definition), totalt antal arrangemang, studietimmar och deltagare per kön.
- Fördelningen i studiecirkeltimmar mellan öppen/programförd verksamhet och verksamhet med medlems- och samarbetsorganisation samt fria grupper.
  - Med ”fria grupper” avses verksamhet som inte hör till studieförbundens centralt anslutna medlems- och samarbetsorganisationer. Även musikcirkel i studieförbundens egen musikverksamhet räknas hit.

- Med ”öppen/programförd verksamhet” avses studieförbundets egeninitierade verksamhet som är annonserad till, och öppen för allmänheten.
- Med medlems- och samverkansorganisationer avses centralt anslutna organisationer.

3. Mål-/styrdokument som beskriver de för verksamheten beslutade målen

Styrdokument som verksamhetsplan, verksamhetsberättelse och andra strategiska dokument som beskriver målen för- och/eller styr den statsbidragsberättigade folkbildningsverksamheten ska lämnas till Folkbildningsrådet senast den 1 juli.

4. Uppgifter om statsbidragsmottagaren

- Organisationens stadgar lämnas till Folkbildningsrådet vid eventuell uppdatering eller ändring.
- Uppgift om styrelsesammansättning uppdateras vid förändring och lämnas till Folkbildningsrådet i form av ett protokollsutdrag.
- Registreringsbevis från Skatteverket lämnas till Folkbildningsrådet vid eventuell uppdatering eller ändring.
- Uppgift om antalet centralt anslutna medlemsorganisationer respektive samarbetsorganisationer lämnas årligen till Folkbildningsrådet den 31 januari.
- Uppgift om antalet av förbundsstyrelsen godkända juridiska enheter som bedriver folkbildningsverksamhet lämnas till Folkbildningsrådet vid eventuell uppdatering eller ändring.

5. Årsredovisning

Årsredovisning lämnas till Folkbildningsrådet senast den 1 juli.

Den ekonomiska redovisningen ska omfatta resultat- och balansräkning samt notapparat. Av årsredovisningen ska tydligt framgå hur mycket studieförbundet erhållit i statsbidrag från Folkbildningsrådet. Eventuella övriga statliga medel ska även redovisas.

Följande principer gäller för den ekonomiska redovisningen:

- Verksamhetsår bör sammanfalla med kalenderår. I de fall dessa ej sammanfaller ska statsbidragen för respektive kalenderår redovisas i en not med gjorda periodiseringar.

- På intäktssidan i resultaträkningen alternativt i not ska de statliga bidragsposterna särredovisas. I de fall dessa ej överensstämmer med de belopp som fördelats av Folkbildningsrådet ska i not eventuell periodisering eller annan omfördelning redovisas. Vid periodisering ska noten också hänvisa till aktuell balanspost.
- Bedriver studieförbundet, i samma juridiska person som studieförbundsverksamheten, uppdragsutbildning och/eller konferensverksamhet ska intäkterna av denna verksamhet redovisas som egen intäktspost eller redovisas i not.
- Transfereringar av statsbidragen till lokalavdelningar/enheter ska redovisas.
- I det fall statsbidraget inte är förbrukat ska studieförbundet i årsredovisningen, eller på annat sätt, redogöra för på vilket sätt statsbidraget kommer att användas i enlighet med sitt ändamål. Redogörelsen lämnas till Folkbildningsrådet senast den 1 juli.

6. Kvalitetssäkring av verksamheten

6.1. Rimlighetskontroll

Kontinuerliga rimlighetskontroller ska genomföras. Kontrollerna ska innefatta volymökningar per kommun i de tre verksamhetsformerna. Måttet ska vara studietimmar respektive antal deltagare, unika deltagare och antal arrangemang. Därtill kan Folkbildningsrådet på förekommen anledning begära att studieförbundet genomför specifika rimlighetskontroller.

6.2 Internkontroll

Internkontrollen som ska initieras och följas upp av studieförbundets förbundsstyrelse ska omfatta minst 5 procent av den verksamhet som rapporteras som underlag för statsbidrag till Folkbildningsrådet. Kontroll av verksamhet som lokal anordnare rapporterat som underlag för statsbidrag ska genomföras av studieförbundets nationella nivå. Kontrollen ska ha sin utgångspunkt i Folkbildningsrådets *verksamhetsvillkor*³¹ med hänsyn tagen till villkor för

---

³¹ Avsnitt 4 i *Statsbidrag till studieförbund 2017*, s.8

*verksamhetsformer*³², *verksamhetens inriktning*, och *avgränsningar* samt *anordnarskap*.³³

6.3 Återrapportering av internkontroll

Resultatet av internkontrollen ska årligen, senast den 1 november, redovisas till Folkbildningsrådet och ska förutom uppgifter om utfall och justerat rapporteringsunderlag innehålla redovisning om hur resultatet relaterar till:

- Studieförbundets systematiska kvalitetsarbete, centralt och lokalt.
- Studieförbundets systematiska arbete med etik- och gränsdragningsfrågor, centralt och lokalt.
- Studieförbundets systematiska arbete med risk- och väsentlighetsanalys.

Internkontrollen ska även innehålla en beskrivning av hur resultatet av internkontrollen återförts inom studieförbundet samt en handlingsplan där åtgärder med anledning av internkontrollen beskrivs.

Därutöver ska studieförbundet, senast den 15 november, redovisa planerad internkontroll för nästa verksamhetsår avseende ämnesområden, verksamhetstyper, deltagargrupper och geografiska områden/orter. Planen ska knyta an till studieförbundets arbete med risk- och väsentlighetsanalys.

Folkbildningsrådets syfte med utformningen av internkontrollen är att kunna följa hur studieförbunden systematiskt hanterar eventuella fel och avvikelser i sin verksamhet från uppkomst till åtgärd och förebyggande av framtida upprepningar.

6.4 Justerat statistikunderlag

Justerat statistikunderlag avseende föregående års verksamhet sammanställs och lämnas till Folkbildningsrådet senast den 1 november i Folkbildningsrådets Excel-mall för justerat statistikunderlag

7. Riktlinjer för folkbildningsverksamheten

Studieförbundet ska upprätta *riktlinjer för folkbildningsverksamhet* som beskriver studieförbundets anordnaransvar för den fria och frivilliga

---

³² Rubriken Verksamhetsformer med underrubrikerna Studiecirkel, annan folkbildningsverksamhet och kulturprogram i Statsbidrag till studieförbund 2017 sid. 9-13

³³ Med anordnarskap avses bland annat att studieförbundet har det övergripande ansvaret för planering, genomförande och uppföljning av folkbildningsverksamheten utifrån statens syften och Folkbildningsrådets villkor.

folkbildningsverksamheten. Gränsdragning mot uppdrag och föreningsaktiviteter ska uppmärksammas särskilt liksom verksamhet vars syfte är utövande av lek, spel och idrott samt produktion. Riktlinjerna ska årligen sändas in till Folkbildningsrådet senast den 15 november.

8. Strategisk plan för arbetet med digital delaktighet

- Planen lämnas till Folkbildningsrådet vid eventuell uppdatering eller ändring.

9. Handlingsplan för arbetet med tillgänglighet för deltagare med funktionsnedsättning

- Planen lämnas till Folkbildningsrådet vid eventuell uppdatering eller ändring.

10. Arbetet för att motverka alla former av diskriminering

- Arbetet för att motverka alla former av diskriminering ska redovisas till Folkbildningsrådet senast den 1 juli

11. Integrera jämställdhetsperspektivet i verksamheten

- Arbetet för att integrera jämställdhetsperspektivet i verksamheten ska redovisas till Folkbildningsrådet senast den 1 juli

